

editorial

carpeta

Un xicotet informe des dels marges, perquè és ací on viu l'ànima

Loris Viviani, IPFee • 5

Promoure, promocionar i crear metodologies novadores en la formació de persones adultes

Clara Arbiol González, Universitat de València • 17

Formació de persones adultes, multiculturalitats i processos d'inclusió

Jordi Vallespir, Universitat de les Illes Balears • 25

contínua

Vigència i vigor de l'educació popular en els inicis del segle XXI

Alfonso Torres Carrillo, Universitat Pedagògica Nacional, Bogotà • 41

persones, territoris i experiències

La dinamització del català a dos centres d'adults de Mallorca

M. Antònia Font, CEPA La Balanguera de Palma • 49

Projecte Elcádiz: una eina per a l'alfabetització

Anna Giner González i Matilde González Ibáñez • 58

El valor de les paraules: reflexions i accions en els processos d'alfabetització en la formació de persones adultes

Pascual Múrcia Ortiz, FPA; TAREPA-PV • 62

El record social i la formació de persones adultes, una aposta urgent

Luz Maceira Ochoa • 70

investigació

Subjectes i poders universitaris. conflicte, avenir i autoafirmació de la Universitat

Marco A. Jiménez i Ana María Vall Vázquez • 81

arxiu

dialògica

CFA Palau de Mar: l'evolució d'un projecte

Joan Padrós Rodríguez, Montse Abelló Güell, M. Àngels Araujo Alvarez,

CFA Palau de Mar • 109

fotografia

Certamen literari FPA 2003 Almussafes • 121

llibres

El pensament de l'experiència

Anna Rosa Butarelli i Federica Giardini • 123

Sumari

Com participar

Quaderns d'Educació Contínua?

Les pàgines de la nostra revista estan obertes a tot tipus de col·laboracions relacionades amb l'Educació i la Formació de les Persones Adultes. El nostre interès és oferir la publicació a tots aquells que desitgen col·laborar en ella exposant els seus coneixements, les seues reflexions i experiències analitzades. Així com també a les persones i institucions que desitgen difondre a través dels Quaderns d'Educació Contínua les seues iniciatives i activitats dins d'aquest àmbit.

Les col·laboracions han de requerir les següents condicions bàsiques:

- L'extensió dels treballs serà de 10 pàgines en format DIN A-4, a doble espai, amb un títol que sintetitze el seu contingut. És convenient d'intercalar apartats que divideixquen i ordenen les diferents parts de l'exposició.
- S'enviarà dues còpies del treball acompanyades d'una versió d'aquest en suport informàtic, preferentment en Winword. S'aconsella, si el tema ho permet, incloure gràfics, quadres sinòptics, etc., que il·lustren i completen el contingut del text.
- Com és natural la revista podrà realitzar una «correcció d'estil» sobre el text original, que en cap dels casos alterarà els conceptes ni l'enfocament adoptats per l'autor.
- Notícies i dades per a ser incloses en les pàgines informatives de la revista, sobre congressos, jornades, convenis, acords, programes, plans, iniciatives, projectes; cursos, conferències, debats, premis i concursos; publicacions de llibres, revistes, manuals, etc.
- Ha d'incloure sempre la font responsable i les notes de referència on el lector pugua requerir major informació.



dialògica

CFA Palau de Mar: l'evolució d'un projecte

Joan Padrós Rodríguez, Director del CFA Palau de Mar; Montse Abelló Güell, Secretària del CFA Palau de Mar; M. Àngels Araujo Alvarez, Cap d'estudis del CFA Palau de Mar



La situació d'un determinat centre educatiu és fruit de la seva història i dels reptes que ha hagut d'anar assumint i superant al llarg del temps. El CFA Palau de Mar no n'és una excepció i durant els 15 anys d'existència ha hagut d'anar afrontant una sèrie d'obstacles i transformacions que ha fet replantejar el seu model educatiu i la seva raó de ser.

El CFA Palau de Mar es va crear el curs 2002-2003 com a transformació del Centre d'Autoformació Palau de Mar que, des de feia temps, ocupava unes dependències del Departament de Benestar i Família, a l'edifici Palau de Mar, al barri de la Barceloneta de la ciutat de Barcelona i del qual en rep el nom actual.

Tal com es pot llegir a la Memòria del CFA Palau de Mar (2004) *“El centre d'autoformació es va posar en funcionament el curs 1990-1991. La metodologia de l'autoformació va suposar, en un principi, una nova alternativa a l'ensenyament presencial tradicional i anava dirigida a qualsevol persona adulta que volgués adquirir i millorar coneixements de qualsevol matèria (llengües, matemàtiques i ciències naturals, ciències socials i informàtica) o que volgués preparar-se per a l'obtenció del graduat escolar seguint*

un curs a distància creat per la Direcció General de Formació d'Adults, el Programa Graduí's. Ara pot! (...), sense necessitat d'haver d'assistir a classe en horari fix."

El programa *Graduí's. Ara pot!* va estar en funcionament durant 12 anys, des de l'any 1990 fins al 2002 i va permetre l'obtenció del títol de Graduat Escolar a 9.976 persones. Entre els materials elaborats per la Direcció General de Formació d'Adults cal destacar la publicació de diversos quaderns de treball específics de les diferents matèries que composaven el currículum del Graduat Escolar i un seguit d'unitats audiovisuals que eren emeses, diàriament per la televisió autonòmica catalana.

Durant el curs 2002-2003, per d'adaptar aquesta oferta formativa al que establí la Llei Orgànica General del Sistema Educatiu (LOGSE), la Direcció General de Formació d'Adults del Departament de Benestar Social va posar en funcionament el programa *Graduí's. Ara en secundària!*, amb una estructura similar a la del seu predecessor.

El CFA Palau de Mar, tal com ja havia succeït amb el *Graduí's. Ara Pot!* va esdevenir la seu i el centre de referència del programa *Graduí's. Ara en Secundària!* coordinant un seguit de centres col·laboradors repartits per tot el territori català.

En aquest marc, la creació del centre, el març del 2003, no fou més que un tràmit administratiu, atès que no va significar un trencament amb la metodologia de l'escola basada en l'autoformació i la formació a distància.

La plataforma Moodle

En aquesta època cal destacar un fet que a la llarga ha estat clau per a definir el model pedagògic i organitzatiu del centre: la implantació d'una plataforma Moodle, impulsada per la direcció del centre com a suport telemàtic de les activitats docents. D'aquesta manera, el CFA Palau de Mar esdevenia un dels primers centres educatius de Catalunya a disposar d'un entorn virtual d'aprenentatge, creat amb la plataforma Moodle.

Tot i els profunds canvis que s'han anat produint al llarg del temps, tant en l'oferta formativa del centre, com en el seu model pedagògic, l'ús del Moodle, que en una primera època fou anomenat suporttelemàtic.net i posteriorment Aula Virtual, ha estat un element central en el projecte educatiu del CFA Palau de Mar, especialment a partir del curs 2006-2007, moment en què, com veurem més endavant, el centre va patir una profunda transformació. La implantació d'aquesta plataforma no ha estat fàcil. Tot i així, un grup de professors entusiastes, des del primer moment, van veure les possibilitats educatives del Moodle. Les reticències a l'ús de les TIC per una part del professorat, van dificultar la plena implantació d'aquest entorn virtual d'aprenentatge. Aquest procés lent, de més de 15 anys, ara ja és del tot irreversible. L'ús de la plataforma Moodle va arribar durant el curs 2016-2017 al 100% de l'alumnat i del professorat del centre.



2004: Cap a la provisionalitat permanent

El curs 2004-2005 va implicar una primera i important sacsejada en el funcionament del centre. El canvi de govern a Catalunya, arrel de les eleccions del novembre de 2003 i la instauració del primer govern tripartit, va anar seguida d'una reestructuració dels Departaments d'Educació i de Benestar i Família. En virtut d'aquests canvis, el Departament d'Educació va assumir les competències en formació de persones adultes i es va donar la paradoxa que una escola de persones adultes, que depenia del Departament d'Educació, es trobava ocupant unes dependències de la seu dels serveis centrals del Departament de Benestar i Família.

El febrer del 2005 el CFA Palau de Mar va haver de canviar d'ubicació, a meitat de curs i amb les noves instal·lacions encara per enllestir. Fruit d'això, el CFA Palau de Mar encetava un període d'inestabilitat que encara dura avui, la qual cosa ha fet que anés ocupant diferents espais, de forma provisional, del tot inadequats o insuficients, per allotjar un centre de formació de persones adultes de les seves dimensions. El centre, durant aquests anys ha hagut d'afrontar dos trasllats, amb un canvi de districte inclòs, amb els problemes d'arrelament que això provoca. En els darrers anys, s'han produït diverses temptatives de fusió amb d'altres centres de la ciutat, ja que aquesta opció ha estat vista per les diferents administracions com una forma de desempallegar-se del problema de tenir un centre a la ciutat de Barcelona sense una seu pròpia. Finalment el CFA Palau de Mar ha acabat compartint espai, en un mateix edifici, amb un altre centre de formació de persones adultes, el CFA Can Batlló.

Un nou paradigma

No obstant, les transformacions més importants que havia d'afrontar el centre encara havien d'arribar. La creació de l'Institut Obert de Catalunya (IOC), l'estiu del 2006, com a centre gestor de tota la formació pública a distància gestionada pel Departament d'Educació, va provocar una profunda remodelació del CFA Palau de Mar.

La sortida del centre de 15 dels 22 docents que conformaven la seva plantilla, incloent a tot l'equip directiu, els coordinadors pedagògics i els coordinadors informàtics i la pèrdua de la formació a distància, que des de la seva creació com a Centre d'Autoformació el 1990 havia estat la seva raó de ser i la ubicació en uns instal·lacions clarament deficientes deixaven al centre amb unes perspectives de futur poc esperançadores. Pel que fa als estudiants, un altíssim percentatge d'alumnat va passar a l'IOC i d'altres, veïns del barri de la Barceloneta, van anar abandonant el centre atesa la seva nova ubicació. Es continuava disposant d'una plataforma Moodle, però no hi havia cap docent amb preparació suficient per a realitzar les tasques d'administració de la plataforma i la pàgina web. Aquesta estava orientada majoritàriament a l'alumnat que cursava estudis a distància però va quedar ràpidament obsoleta.

Calia reinventar el centre de cap a peus i per la qual cosa es van establir les bases del projecte educatiu actual. Aquest fet ha permès convertir-se en l'escola de perso-

nes adultes més gran de la ciutat de Barcelona, en nombre d'alumnes i amb una oferta flexible, que arriba a un nombre cada cop més nombrós d'estudiants, motivat per la presencialitat, la semipresencialitat i la formació a distància.

L'autoformació integrada

El centre tenia una tasca de reconstrucció important, però en aquest marc les possibilitats d'oferir un projecte educatiu que es desmarqués de l'oferta tradicional que oferia la majoria de centres de la ciutat, era molt engrescador. A més a més, calia aprofitar el bagatge i l'experiència acumulada pels docents del centre en la modalitat de l'autoformació i en l'ús de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, tant pel que feia a l'ús del Moodle, com a l'espai virtual d'ensenyament-aprenentatge, com en la utilització de materials didàctics electrònics, basats, en aquella època, en una bona col·lecció de CD-Rom didàctics, especialment pel que fa a l'aprenentatge de les llengües i la informàtica, sense oblidar el material audiovisual elaborat pel Departament de Benestar i Família, primer, i pel Departament d'Educació, posteriorment, com a suport del programa *Graduï's. Ara en secundària!*

Tal com estableix l'ACORD de Govern GOV/232/2006 *"El centre d'educació de persones adultes amb autoformació integrada és un projecte d'aprenentatge integrat, com el seu nom indica, que ha de combinar la transmissió de coneixements amb l'autoformació, és a dir, el treball a l'aula, en grup, amb el treball a l'aula d'autoformació d'acord amb una organització d'horaris i una proposta didàctica elaborada pel professorat. Un projecte d'aprenentatge integrat no és només un canvi d'espai físic sinó que pressuposa una organització dels materials, una estratègia didàctica, un acompanyament pedagògic i un diàleg constructiu entre el docent i l'aprenent. Finalment, els centres d'autoformació són espais educatius i de formació que afavoreixen l'atenció a la diversitat a través d'una formació personalitzada que s'adapta al ritme i sistema d'aprenentatge que cada alumne/a necessita. La finalitat no és que l'alumne/a aprengui sol sinó fomentar l'autonomia en l'aprenent per tal que sigui capaç de prendre decisions sobre el què, el com i el quan aprendre. Aquesta autonomia l'ajudarà a afrontar el repte de l'aprenentatge al llarg de tota la vida"*

Si bé l'autoformació integrada forma part del projecte educatiu d'altres centres de formació de persones adultes de Catalunya, per oferir part dels seus estudis, el CFA Palau de Mar va dissenyar una proposta didàctica en la qual va aplicar aquesta modalitat a la totalitat de l'oferta formativa. A més, com ja s'ha esmentat, va dotar aquesta metodologia amb suport clar i decidit de les TIC.

El model pedagògic de l'autoformació integrada, tal com s'aplica al CFA Palau de Mar, genera tres espais de treball ben diferenciats: el treball a l'aula, amb el grup classe i la presència del professor o professora del grup; el treball d'autoformació que es pot realitzar en horari flexible, si bé s'aconsella de realitzar amb la resta del grup classe; i les hores d'assessorament del professor o professora a l'aula d'autoformació.

El treball amb el grup classe

El treball amb el grup classe representa, en funció de la matèria i del grau d'autonomia de l'alumnat, entre el 33% i el 67% de l'horari lectiu que els estudiants han de realitzar al centre.

Aquest espai de treball és el més similar a les classes tradicionals que tots i totes coneixem, tot i que en elles es poden realitzar activitats molt diverses. Així, mitjançant diverses metodologies adaptades a cada matèria i a cada grup, el docent presenta els continguts i les activitats que els estudiants hauran de realitzar al llarg de la setmana, tant a classe, com a l'espai d'autoformació. L'assistència a les classes presencials, en aquells cursos que no s'ofereixen en la modalitat de distància, és obligatòria.

No obstant, en els darrers cursos, les activitats que es desenvolupen en aquestes hores de treball han variat substancialment, si més no, en determinats ensenyaments. Així, la implantació de la Flipped Classroom o classe capgirada, en determinats mòduls del Graduat en Educació Secundària (GES) i en diferents ensenyaments que ofereix el centre, ha permès alliberar al docent de la funció de transmissor de continguts. D'aquesta manera pot disposar d'aquestes hores per construir un espai molt valuós de guiatge i acompanyament dels estudiants, especialment en els ensenyaments que s'ofereixen en la modalitat de semipresencialitat optativa.

La disponibilitat de més temps per a treballar a l'aula d'una altra manera i l'esforç econòmic que ha realitzat el centre en l'adquisició de dispositius electrònics, portàtils i tauletes electròniques han afavorit en gran mesura la implantació de diverses metodologies actives d'aprenentatge, com ara el treball per projectes o diferents elements de gamificació en determinades activitats.

El treball d'autoformació dels estudiants

El treball d'autoformació es realitza de forma presencial, en els ensenyaments que no s'ofereixen en les modalitats de semipresencialitat optativa o de formació a distància amb suport presencial, tot i que els estudiants el poden realitzar en horari flexible, atenent a la seva disponibilitat. Aquesta flexibilitat facilita en gran manera que els estudiants amb una disponibilitat horària reduïda o canviant, puguin continuar el seu procés d'aprenentatge al llarg de la vida.

No obstant, des del centre es prioritza que la realització d'aquestes tasques es realitzi amb la resta del grup classe, atès que d'aquesta manera, es facilita enormement l'aprenentatge entre iguals i el treball cooperatiu. Això és així ja que els estudiants i les estudiants, atenent a les seves afinitats personals, s'agrupen de forma espontània per tal de realitzar les tasques d'aprenentatge de forma conjunta. De fet, fins i tot, molts d'ells queden per a treballar a l'aula d'autoformació del centre, fora de les seves hores lectives, aprofitant que aquesta està oberta i a la seva disposició durant una àmplia franja horària, que abasta, de forma general, de 9 h a 21 h, de dilluns a dijous i de 9 h a 15 h els divendres.

D'altra banda, el treball d'autoformació potencia en gran manera l'autonomia de l'aprenent. Això és així ja que cada estudiant ha de reflexionar i prendre decisions sobre què és el que més li convé en cada moment per tal de seguir avançant en el seu procés d'aprenentatge.

De fet, el treball d'autoformació, i les competències que es fomenten: l'aprenentatge cooperatiu entre iguals i l'autonomia en l'aprenentatge, l'aprendre a aprendre, són elements primordials en el model educatiu del CFA Palau de Mar.

Assessorament del professorat a l'aula d'autoformació

El tercer espai de treball que genera la modalitat de l'autoformació integrada és l'assessorament del professorat. Les hores d'assessorament formen part de l'horari lectiu dels docents del centre i poden coincidir o no amb el període d'autoformació dels estudiants.

Durant les seves hores d'assessorament, el docent està a càrrec de l'aula autoformació i els estudiants poden assistir-hi per tal de rebre una atenció personalitzada, ja sigui de forma individual o en petits grups. Així, aquest contacte amb el docent, en els ensenyaments de llengua estrangera, per exemple, és de gran importància per a fomentar l'expressió oral.

L'atenció personalitzada és de gran importància perquè aquells estudiants amb més dificultats d'aprenentatge puguin seguir el ritme del curs i, en conseqüència, reeixir en els seus estudis.

En resum, podem afirmar que l'autoformació integrada, tal com s'aplica al CFA Palau de Mar ofereix una gran flexibilitat als estudiants pel que fa als horaris de treball al centre i fomenta les competències d'aprendre a aprendre i d'autonomia i iniciativa personal, així com l'aprenentatge cooperatiu entre iguals, la competència digital i l'atenció personalitzada dels estudiants.

La *Flipped Classroom* o classe capgirada

Si bé l'autoformació integrada, com acabem de veure, aporta un gran nombre d'avantatges per l'aprenentatge dels estudiants, el temps de contacte del docent amb el grup classe es redueix dràsticament. En aquest marc, poder alliberar al professorat de la tasca de transmetre els continguts del curs, permet dedicar les hores de classe a treballar d'una altra manera, introduint el treball cooperatiu, l'aprenentatge basat en projectes, elements de gamificació de l'aprenentatge, etc. En aquest model, el docent assumeix tasques de guiatge i d'assessorament de l'alumnat, que posteriorment tenen continuïtat durant el treball d'autoformació.

És per tot això que durant el curs 2013-2014 es va realitzar una experiència pilot en els ensenyaments del GES, al llarg d'un trimestre, per tal de testejar la viabilitat de la *Flipped classroom*. La bona acollida per part dels estudiants i els resultats obtinguts en aquesta experiència van aconsellar l'extensió de la implantació de la *Flip-*

ped classroom a d'altres ensenyaments, com en determinats nivells d'informàtica, diferents matèries del Curs específic d'accés a cicles formatius de grau mitjà (CAM), ensenyament que actualment ja no s'ofereix al centre, i en diferents mòduls del GES. En l'actualitat la *Flipped classroom*, com a modalitat d'ensenyament-aprenentatge, està plenament assentada en el CFA Palau de Mar, en els ensenyaments esmentats, i s'utilitza cada cop més, en d'altres estudis.

Per a la implantació d'aquesta modalitat d'aprenentatge, va caldre fer un gran esforç de creació de materials didàctics adequats als currículums dels ensenyaments en els que es va aplicar. D'aquesta manera es van elaborar centenars de videotutorials, especialment dels nivells alts d'informàtica que a la llarga, com veurem més endavant, han permès l'evolució de la *Flipped classroom* en primer lloc cap a la semipresencialitat optativa i la formació a distància amb suport presencial, posteriorment.

L'aprenentatge basat en projectes

Un altre factor clau en el devenir del centre va tenir lloc durant el curs 2014-2015, ja que va permetre instaurar la metodologia de l'aprenentatge basat en projectes com un dels elements centrals del projecte educatiu de l'escola, especialment pel que fa als ensenyaments del GES.

En aquest nou escenari va jugar un paper definitiu el projecte mapaTIC, un projecte d'innovació i millora de l'aprenentatge, finançat mitjançant una ajuda del programa Proyectos de mejora del aprendizaje (PROMECE) del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, en el qual van participar el CEPA Sierra Norte de Torrelaguna (Madrid), el CFA Dolors Paul de Cunit (Tarragona) i el CFA Palau de Mar.

Si bé, l'aprenentatge basat en projectes ja tenia una certa tradició al centre, les experiències dutes a terme es reduïen a l'àmbit d'algunes assignatures o d'alguns mòduls del GES, dissenyades per un únic docent.

El projecte mapaTIC va permetre treure aquestes experiències de l'aula i incorporar-les a la cultura de centre, ja que la majoria de les propostes educatives dissenyades a partir d'aquell moment, sota aquesta metodologia afecten a docents de diferents matèries. Aquest fet obliga a programar d'una manera conjunta, cosa que suposa una forma de treballar altament enriquidora pels docents participants.

Aquesta nova metodologia d'aprenentatge adquireix més raó de ser atès que, en els darrers anys, el perfil d'estudiants del GES ha vist incorporar un elevat percentatge d'estudiants molt joves en detriment d'estudiants més grans, majoritaris en d'altres èpoques.

Solen ser estudiants poc motivats, que provenen directament dels instituts, a qui un sistema transmissiu, memorístic i despersonalitzat no els ha estat útil per aconseguir la titulació acadèmica bàsica. Calen, doncs, noves propostes didàctiques per obtenir resultats diferents amb aquesta tipologia d'alumnat.

Actualment, al llarg dels dos nivells que componen els estudis del GES, els alumnes han de desenvolupar fins a cinc projectes, la majoria dels quals impliquen més d'un mòdul, i per tant més d'un docent. En el model d'aprenentatge basat en projectes implantat en el CFA Palau de Mar, de cada un dels mòduls implicats en un projecte es reserven unes hores de treball amb el grup classe per tal que l'alumnat adquireixi els continguts i les competències pròpies de la matèria i la resta d'hores lectives del mòdul es destinen al desenvolupament del projecte.

Semipresencialitat optativa i formació a distància amb suport presencial.

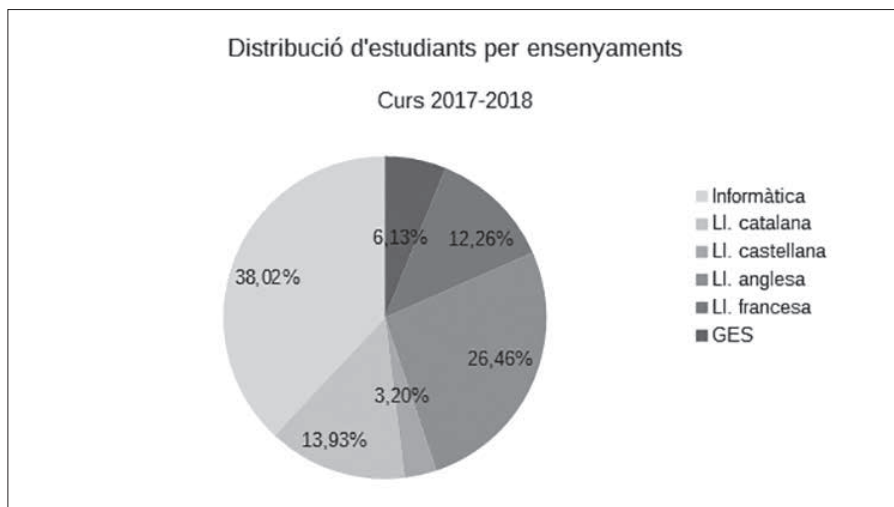
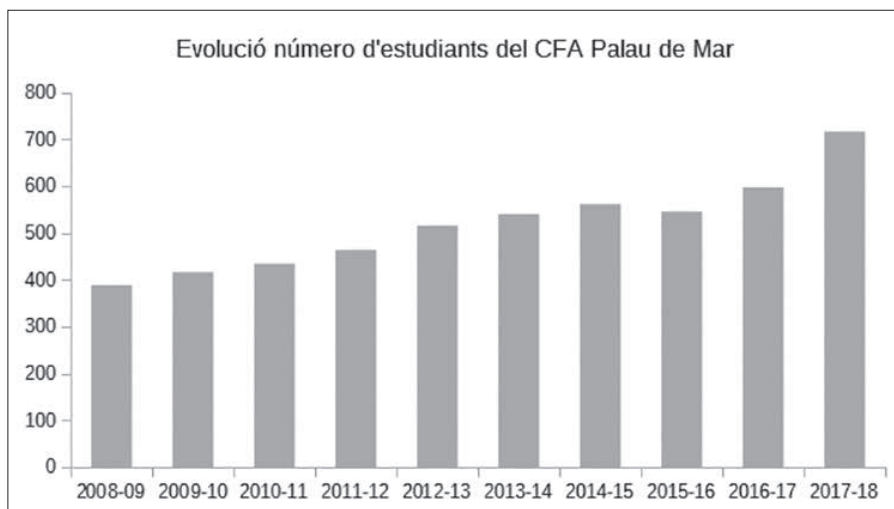
En els ensenyaments transprofessionals, formats pels nivells alts de llengües estrangeres i d'informàtica, s'ha detectat en els darrers anys, un nou perfil d'estudiants, especialment en els ensenyaments d'informàtica, ja que condueixen a l'obtenció del certificat COMPETIC, equivalent a tots els efectes a l'ACTIC, *“la certificació acreditativa de la competència digital, entesa com la combinació de coneixements, habilitats i actituds en l'àmbit de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) que les persones despleguen en situacions reals per assolir objectius determinats amb eficàcia i eficiència.”* tal com podem trobar al web oficial d'aquesta certificació.

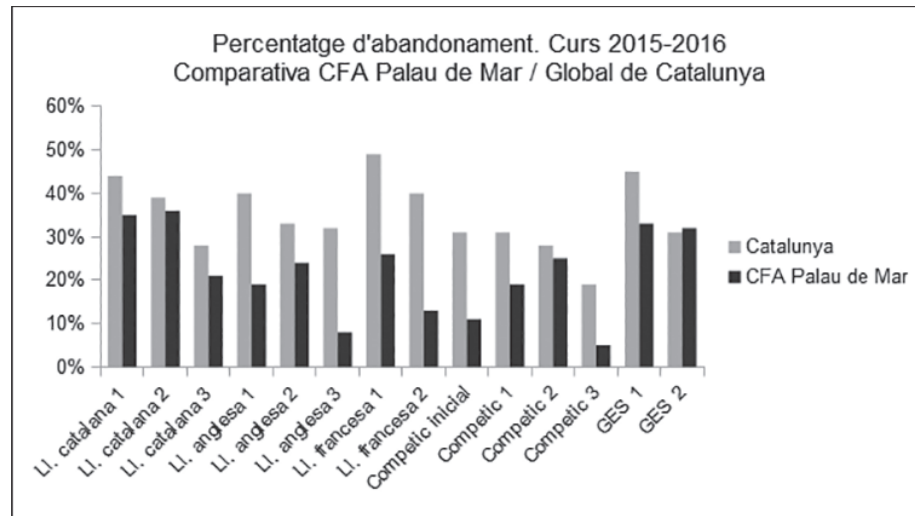
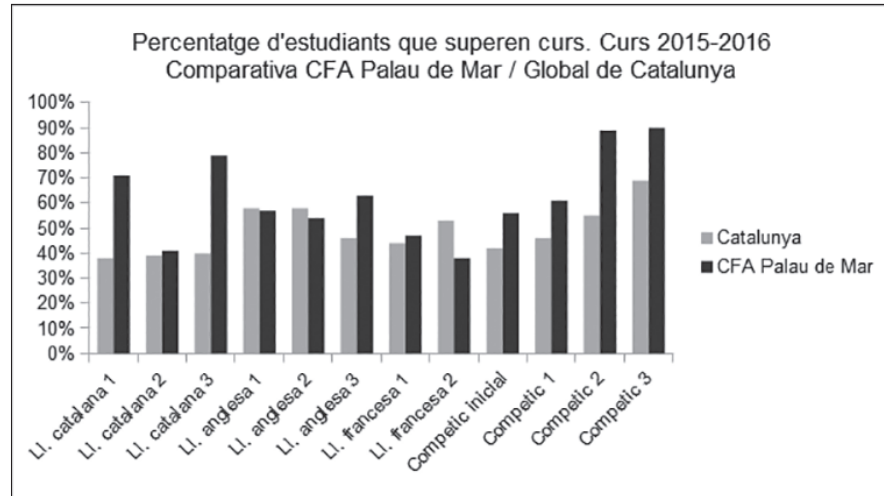
L'ACTIC, i en conseqüència el COMPETIC, confereix als seus posseïdors importants avantatges en els processos selectius d'obtenció de feina, especialment pel que fa a l'administració pública. Per aquest motiu els centres de formació de persones adultes estan atraient un nou perfil d'estudiants, allunyat de les persones jubilades que, si més no, al CFA Palau de Mar ocupaven la major part de les places dels ensenyaments d'informàtica. De fet, aquest certificat ja és obligatori per accedir a determinats llocs de treballs. És el cas del professorat que imparteix els ensenyaments de COMPETIC en els centres de formació de persones adultes de Catalunya de titularitat municipal, i a partir del curs 2020-2021 també ho serà per al professorat d'informàtica de les escoles d'adults de la Generalitat de Catalunya.

Aquest nou perfil d'estudiants està conformat per professionals en actiu o bé opositors, amb una disponibilitat de temps molt limitada ateses les seves carregues laborals, familiars i d'altre índole, a qui assistir presencialment a un centre de formació els suposa una despesa de temps sovint insuperable. No obstant, es tracta d'estudiants amb un bon ritme d'aprenentatge capaços de seguir el curs sense necessitat d'assistir a les classes presencials.

Justament, pensant en aquesta tipologia d'alumnat i gràcies als materials elaborats durant el procés d'implantació de la *Flipped classroom*, s'ha instaurat des del curs 2016-2017 la modalitat de la semipresencialitat optativa. En aquesta modalitat, si bé l'assistència a les classes presencials continua sent obligatòria, els estudiants decideixen, en funció de la seva disponibilitat i de les seves necessitats, assistir al centre o no per fer les activitats d'aprenentatge o a consultar dubtes amb el professorat de la matèria.

Finalment, aquest procés ha derivat en la instauració, com a prova pilot, d'un curs de formació a distància, amb suport presencial, durant el curs 2017-2018. En aquesta modalitat l'assistència és voluntària, ja que els estudiants poden venir al centre a realitzar les activitats d'aprenentatge. La bona acollida d'aquesta proposta ha fet que ja s'estigui dissenyant l'ampliació de la formació a distància, amb suport presencial a d'altres nivells dels ensenyaments d'informàtica.





La situació actual

Actualment el CFA Palau de Mar, com ja s'ha comentat, comparteix dependències i determinats serveis, com la consergeria i el servei de neteja, amb el CFA Can Batlló. L'oferta formativa del centre contempla els ensenyaments de Llengües (catalana, castellana, anglesa i francesa), informàtica i el Graduat en Educació Secundària.

La situació del CFA Palau de Mar es paradoxal. D'una banda, la diversitat de modalitats i de metodologies d'aprenentatge que ofereix el centre ha permès eixamplar

el nombre d'estudiants potencials, situació que, juntament amb una adaptació del perfil de la seva plantilla i de la seva oferta formativa per adaptar-la a les demandes formatives de l'entorn, li ha permès créixer en nombre d'estudiants, de manera que és el centre més gran de la ciutat de Barcelona, si atenem a aquest paràmetre. Les gràfiques 1 i 2 mostren l'evolució del nombre d'estudiants en els darrers cursos i la distribució actual dels estudiants atenent als ensenyaments que cursen.

D'altra banda, els recursos personals i materials a disposició del centre no és corresponen amb les dades de matrícula, que enguany ha superat les 700 persones matriculades. Per atendre les demandes de formació dels seus estudiants el centre compta amb una plantilla de 7,5 docents, una mitja jornada de personal administratiu, un servei de consergeria compartit amb el CFA Cant Batlló i unes instal·lacions conformades per dues aules tradicionals, una aula d'informàtica i una aula d'autoformació, a més d'una sala de professorat on hi conviuen el servei d'administració, el personal docent i els estudiants de diferents ensenyaments (com ara d'informàtica i del màster de formació del professorat de secundària) que realitzen les seves pràctiques al centre

Finalment, cal assenyalar que els resultats acadèmics dels estudiants del centre són força satisfactoris, essent el percentatge d'estudiants que superen el curs i el percentatge d'abandonament millors al de la mitjana dels centres de la ciutat de Barcelona, en gairebé tots els casos, tal com es mostra a les gràfiques 3 i 4.

Referències bibliogràfiques

- ACORD DE GOVERN GOV/232/2006, de 27 de desembre, en relació amb les condicions laborals del professorat d'educació de persones adultes acordades a la Mesa Sectorial de negociació del personal docent no universitari de la Generalitat de Catalunya. Recuperat de: http://cgtense.pangea.org/IMG/pdf/acord_2006_e_adults.pdf
- ACTIC. Acreditació de competències en tecnologies de la informació i de la comunicació [Pàgina web] Recuperat de: <http://actic.gencat.cat/ca/>
- ARAUJO, MA. (2012). Organització, oferta formativa i metodologia del CFA Palau de Mar. Diálogos, Educación y formación de personas adultas. 2/2012, 70, 51-53.
- CFA PALAU DE MAR (2004). Memòria del CFA Palau de Mar
- CFA PALAU DE MAR (2016) Proposta per a un sistema de formació semipresencial ALS ensenyaments de COMPETIC i GES. Recuperat de: https://drive.google.com/file/d/oB3Fmy_sdY9n4TXp6MVdRMDlTR3c/view
- CFA PALAU DE MAR (2017a), De la Flipped Classroom a la semipresencialidad optativa [Pàgina web] Recuperat de: <https://sites.google.com/site/flippedclassroom-palaudemar/>
- CFA PALAU DE MAR (2017b). (31 de març de 2017). De la Flipped Classroom a la semipresencialidad optativa. [Archivo de vídeo]. Recuperat de: https://youtu.be/fGqgNB7_WbE

- COLELL, R. (2016) La Flipped Classroom como metodología en la formación de adultos. Treball fi de màster. Universitat Internal de La Rioja (UNIR). Recuperat de: <http://reunir.unir.net/handle/123456789/3705>
- GARCÍA, L. (2015) Proyecto mapaTIC. La aventura del saber. [Programa de televisión] Radio Televisión Española. Recuperat de: <http://www.rtve.es/alcarta/videos/la-aventura-del-saber/aventuramapatic/3163463/>
- PADRÓS, J. (2011) La autoformación integrada, un modelo de aprendizaje para la formación de personas adultas. A: Hernández, José i altres (coord.). Experiencias educativas en las aulas del siglo XXI, 226-231. Barcelona: Ariel y Fundación Telefónica. Recuperat de: http://www.ciberespiral.org/attachments/225_Experiencias_educativas20.pdf
- PADRÓS, J. (2015a) Experimentant la Flipped Classroom en la Formación de Personas Adultas. Revista enTERA2.0, 3, 139-153. Recuperat de: https://issuu.com/espiral/docs/entera20_n__mero3_espiral
- PADRÓS, J; ARAÚJO, M & ARAUJO, M.A. (2017) La contribució al CFA Palau de Mar a l'èxit de la formació de les persones adultes. Revista enTERA2.0, 5, 165-180. Recuperat de: <https://ciberespiral.org/index.php/es/prensa-y-multimedia/revista-digital-entera2-0>
- PADRÓS, J y VIDAL, N. (2015) La flipped classroom en la formación de personas adultas. Comunicación y Pedagogía, 285-286, 107-114
- PADRÓS, J. (2015b) La 'flipped classroom' en la formación de personas adultas. Escuela, Diciembre 2015, 18-19.
- PADRÓS, J. (2016) La Flipped Classroom como soporte a un modelo de B-Learning para la formación de personas adultas. IV Congreso Internacional EDO. 2016. Barcelona
- REDONDO, D. (2015) mapaTIC: Mejora del aprendizaje basado en proyectos en educación para adultos a través de las TIC. Revista enTERA2.0, 3, 86-95. Recuperat de: <https://drive.google.com/file/d/oB2CfqWo-J4xgY3l5MVJ3MFdRRok/view>
- GARCÍA, L. (2015) Proyecto mapaTIC. La aventura del saber. Radio Televisión Española. Recuperat de: <http://www.rtve.es/alcarta/videos/la-aventura-del-saber/aventuramapatic/3163463/>